

Sygn. akt IV U 1128/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Małgorzata Wierzbicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 lipca 2016r. w S.

odwołania W. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 7 sierpnia 2015 r. (Nr (...))

w sprawie W. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżona decyzję i ustala prawo W. Z. do emerytury od dnia 01 czerwca 2015 r.

Sygn. akt: IV U 1128/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 7 sierpnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił W. Z. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25-letni okres ubezpieczenia oraz 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że udowodniony przez ubezpieczonego okres ubezpieczenia wynosi 24 lata, 4 miesiące i 5 dni, a okres pracy w szczególnych warunkach 3 lata, 2 miesiące i 10 dni – z tytułu zatrudnienia w (...) SA w S. (decyzja z 7 sierpnia 2015r. k.30 akt emerytalnych i świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z 9 czerwca 2015r. wystawione przez (...) SA k.15 akt rentowych za wnioskiem z 10 czerwca 2015r.).

Odwołanie od w/w decyzji złożył W. Z. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że posiada wymagany okres ubezpieczenia i okres pracy w szczególnych warunkach. Podniósł, że do okresu ubezpieczenia należy doliczyć okres pracy w Cukrowni w S. od 1 września 1971r. do 30 kwietnia 1972r., a do stażu pracy w szczególnych warunkach należy zaliczyć okresy pracy na stanowisku operatora koparki w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W., w Związku Spółek (...) w S. oraz w (...) Związku Spółek (...) w S. (odwołanie k.1-3 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.4-5 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. Z. urodził się w dniu (...) W dniu 16 czerwca 1971r. (w wieku niespełna) 17 lat ubezpieczony ukończy Szkołę Podstawową w S.. Od 1 września 1971r. ubezpieczony rozpoczął naukę w (...) Szkole Zawodowej dla Doksztalujących w S. (świadcstwo ukończenia Szkoły Podstawowej z pieczęcią wpływu do (...) Szkoły Zawodowej dla Doksztalujących się w S. – w kopercie na k.17 akt sprawy). Nauka w tej szkole związana była z pracą – w ramach nauki zawodu elektryka, którą ubezpieczony odbywał w okresie od 1 września 1971r. do 30 kwietnia 1972r. w Cukrowni w S.. Ubezpieczony przez 3 dni w tygodni uczył się w szkole, a przez kolejne trzy dni przychodził do pracy w Cukrowni. Pracował w dziale elektrycznym. Naukę w szkole i pracę w Cukrowni w S. ubezpieczony zakończył z dniem 30 kwietnia 1972r. Z początkiem maja 1972r. wyjechał do W., gdzie zamierzał zapisać się kurs murarza-tynkarza organizowany przez (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) we W. – połączony z pracą w tym przedsiębiorstwie. Przedmiotowy kurs rozpoczął się 4 kwietnia 1972r. i trwał do 30 września 1972r. Ubezpieczony z uwagi na w/w pracę w Cukrowni w S. „spóźnił” się na ten kurs i rozpoczął go w dniu 3 maja 1972r. zawierając z (...) Przedsiębiorstwem Budownictwa (...) we W. umowę o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu (zaświadczenie o ukończeniu kursu organizowanego przez (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) we W. z 5 października 1972r. i umowa o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu z 3 maja 1972r. zawarta z w/w przedsiębiorstwem – w kopercie na k.17 akt sprawy, świadectwo pracy z 16 stycznia 2015r. k.9 akt rentowych za wnioskiem z 10 czerwca 2015r., zeznania świadka S. D. k.35 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.42v i k.18v-19 akt sprawy).

W okresie od 7 września 1973r. do 1 czerwca 1979r., a zatem przez 5 lat, 8 miesięcy i 24 dni, ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku operatora koparki, przy czym w okresie tego zatrudnienia – od 25 kwietnia 1974r. do 15 kwietnia 1976r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. W okresie służby wojskowej – w dniu 14 sierpnia 1974r. ubezpieczony zdobył uprawnienia do kierowania szybkobieżnymi ciągnikami gąsienicowo-kołowymi (zaświadczenie o zatrudnieniu z 18 marca 1980r. k.10 akt rentowych za wnioskiem z 10 czerwca 2015r., zaświadczenie (...) w S. z 12 kwietnia 2007r. k.9 akt o ustalenie kapitału początkowego i zaświadczenie o zdobyciu uprawnień do kierowania szybkobieżnymi ciągnikami gąsienicowo-kołowymi k.13 akt emerytalnych).

Następnie w okresie od 6 sierpnia 1979r. do 6 czerwca 1983r., a zatem przez 3 lata i 10 miesięcy, ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Związku Spółek (...) w S. na stanowisku operatora koparki (świadectwo pracy z 6 czerwca 1983r. k.11 akt rentowych za wnioskiem z 10 czerwca 2015r.), a od 7 czerwca 1983r. do 14 grudnia 1989r., a zatem przez 6 lat, 6 miesięcy i 7 dni, kontynuował zatrudnienie – w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Związku Spółek (...) w S. na stanowisku operatora odmularki (świadectwo pracy z 21 grudnia 1989r. k.12 akt rentowych za wnioskiem z 10 czerwca 2015r.).

Pracując w (...) Związku Spółek (...) w S., następnie w (...) Związku Spółek (...) w S. ubezpieczony pracował przy melioracji gruntów, przy kopaniu rowów. Koparka i odmularka (rodzaj koparki w trzema otworami w łyżce), którymi operował, znajdowały się na ciągniku. Pracę operatora koparki ubezpieczony wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy. Pracując wcześniej w (...) Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku operatora koparki ubezpieczony pracował przy budowach kanalizacji, wodociągów, budynków mieszkalnych i przemysłowych. Koparka, na której pracował była koparką kołową. Pracę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Do czasu powołania do odbycia służby wojskowej (w dniu 25 kwietnia 1974r.) ubezpieczony pracował formalnie na stanowisku pomocnika operatora koparki, a po powrocie z wojska (od 16 kwietnia 1976r. do 1 czerwca 1979r., co stanowi 3 lata, 1 miesiąc i 15 dni) pracował na stanowisku operatora koparki. Praca na stanowisku pomocnika operatora koparki i operatora koparki co do zasady nie różniły się. Jako pomocnik operatora ubezpieczony pracował pod nadzorem operatora, ponadto musiał oczyścić i zabezpieczyć koparkę smarami (zeznania świadków: A. K. i Z. Z. k.19v-20 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.47v i k.18v-19v akt sprawy).

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (k.2 wniosku o emeryturę).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. Z. podlegało uwzględnieniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat oraz wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat – na dzień 1 stycznia 1999r. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek 60 lat. Przypomnieć należy, że organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 24 lata, 4 miesięcy i 5 dni. Ubezpieczony podnosił, że okres ten należy uzupełnić okresem pracy w ramach nauki zawodu elektryka w Cukrowni w S. od 1 września 1971r. do 30 kwietnia 1972r. (8 miesięcy). Na okoliczność wykonywania tego rodzaju pracy ubezpieczony nie przedstawił organowi rentowemu dowodu z dokumentów. Zaoferował natomiast dowód z zeznań świadków – pracowników Cukrowni we wskazanym okresie (na k.19-20 akt emerytalnych). Organ rentowy dowodu tego nie uwzględnił wskazując na brak potwierdzenia faktu pracy w jakimkolwiek dowodzie z dokumentu (vide: notatka kolegialna k.29 akt emerytalnych). Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że wskazany okres pracy ubezpieczonego w Cukrowni w S. w ramach nauki zawodu należy uwzględnić do okresu ubezpieczenia na podstawie art.6 ust.2 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.), w myśl którego za okresy składkowe uważa się okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r. Ubezpieczony podnosił, że pracę na rzecz Cukrowni wykonywał ucząc się zawodu elektryka i pozostając uczniem (...) Szkoły Zawodowej dla Doksztalujących w S., którą to naukę rozpoczął w dniu 1 września 1971r. i na dowód czego złożył świadectwo ukończenia Szkoły Podstawowej z 16 czerwca 1971r. z pieczęcią wpływu do w/w (...) Szkoły Zawodowej (w kopercie na k.17 akt sprawy). W ocenie Sądu zeznaniom ubezpieczonego należy dać wiarę. Fakt wpływu świadectwa ukończenia szkoły podstawowej do szkoły zawodowej potwierdza, że ubezpieczony rozpoczął naukę, przy czym profil szkoły – dla Doksztalujących uzasadnia stwierdzenie, że ubezpieczony uczył się i pracował w ramach nauki zawodu. Należy zauważyć, że dacie rozpoczęcia nauki i pracy (1 września 1971r.) ubezpieczony był jeszcze niepełnoletni, a zatem praca, którą świadczył mogła odbywać się tylko w ramach umowy o naukę zawodu lub przyuczenia do określonej pracy – zgodnie z obowiązującą wówczas ustawą z 2 lipca 1958r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach

zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. z 1958r., Nr 45, poz.226 ze zm.). Ustawa ta w art.1 stanowiła, że młodocianymi w rozumieniu ustawy są osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia, przy czym zgodnie z art.3 ust.1 tej ustawy młodociani mogli być zatrudniani przez zakład pracy tylko w celu: nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy, odbycia wstępnego stażu pracy. Sam fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w Cukrowni w S. nie budzi wątpliwości zarówno w świetle zeznań świadków, m.in. S. D. zatrudnionego w spornym okresie na stanowisku brygadzysty w dziale elektrycznym Cukrowni, jak i spójnych zeznań samego ubezpieczonego. Co do daty końcowej pracy ubezpieczonego w Cukrowni w S. Sąd uznał, za wiarygodne twierdzenie ubezpieczonego, że nastąpiło to w dniu 30 kwietnia 1972r. Ubezpieczony podnosił, że zrezygnował z nauki w szkole zawodowej i pracy w Cukrowni na rzecz nauki zawodu murarza-tynkarza w ramach kursu organizowanego przez (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) we W., przy czym jak podnosił zdecydował się na to z opóźnieniem - z uwagi na pracę w Cukrowni, gdyż kurs murarza-tynkarza rozpoczął się w kwietniu 1972r., a on podpisał umowę z w/w Przedsiębiorstwem w dniu 3 maja 1972r. Okoliczności te znalazły potwierdzenie w złożonych przez ubezpieczonego dokumentach w postaci zaświadczenie o ukończeniu kursu organizowanego przez (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) we W. z 5 października 1972r., z którego wynika, że jego początek przypadał na 4 kwietnia 1972r. i umowy o zatrudnienie robotnika młodocianego w celu nauki zawodu zawartej przez ubezpieczonego z w/w przedsiębiorstwem prawie miesiąc później, tj. w dniu 3 maja 1972r. W ocenie Sądu przedstawione dowody z dokumentów potwierdzają prawdziwość twierdzeń ubezpieczonego, a to pozwala na zaliczenie okresu pracy od 1 września 1971r. do 30 kwietnia 1972r. do okresu ubezpieczenia W. Z.. Przy uwzględnieniu tego okresu ubezpieczony legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Przechodząc do kwestii pracy w szczególnych warunkach wskazać należy, że ubezpieczony podnosił, iż legitymuje się 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach, gdyż pracę w takich warunkach wykonywał nie tylko na rzecz Spółki (...) (uwzględniony przez organ rentowy okres w wymiarze 3 lat, 2 miesiące i 10 dni), ale także na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) w W., a następnie na rzecz (...) Związku Spółek (...) w S. i (...) Związku Spółek (...) w S., gdyż we wszystkich tych przedsiębiorstwach pracował na stanowisku operatora koparki. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe wykazało słuszność twierdzeń ubezpieczonego i dało podstawy do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w powyższych zakładach pracy - w opisanych wyżej okresach - trwających odpowiednio: 3 lata, 1 miesiąc i 15 dni (Przedsiębiorstwo (...) po ograniczeniu do okresu po odbyciu służby wojskowej), następnie 3 lata i 10 miesięcy oraz 6 lat, 6 miesięcy i 7 dni (vide: ustalenia faktyczne), co łącznie stanowi ponad 13 lat, ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w szczególnych warunkach wykonując pracę operatora (maszynisty) ciężkich maszyn budowlanych. Praca tego rodzaju zaliczona jest do pracy w szczególnych warunkach o czym stanowi wykaz A dział V poz.3 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy operatora koparki wskazują dowody z w postaci świadectw pracy oraz spójne zeznania w/w świadków - współpracowników ubezpieczonego w rozpatrywanych okresach, a także korespondujące z tymi dowodami logiczne zeznania samego ubezpieczonego. Powyższy okres pracy i okres już uwzględniony przez organ rentowy uzasadnia wnioski, że ubezpieczony legitymuje się ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że W. Z. przysługuje prawo do emerytury od 1 czerwca 2015r., a zatem od miesiąca, w którym ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o świadczenie.